

RAPORT: Nowy Fit For 55 zmieni sposób życia Europejczyków

17 lipca 2021, 07:00 [Energetyka](#)

Fot.; Komisja Europejska

Komisja Europejska przyjęła wczoraj pakiet wniosków, aby dostosować politykę unijną do obniżenia emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 procent do 2030 roku w porównaniu z poziomami z 1990 roku. Co znalazło się w Fit For 55?

W telegraficznym skrócie

Pakiet klimatyczny składa się z 13 wniosków ustawodawczych. Są to nowe propozycje lub aktualizacja obowiązujących przepisów. Nowe cele na 2030 rok:

- 40 procent energii z OZE, będą krajowe cele indykatywne, będą też cele sektorowe;
- Redukcja emisji co najmniej o 55 procent względem 1990 do 2030 roku;

- Zmniejszenie zużycia energii o co najmniej 9 procent do 2030 roku;
- Do 2030 roku osiągnięcie co najmniej 49 procent udziału OZE w energii wykorzystywanej w budynkach;
- Państwa członkowskie będą zobowiązane do osiągnięcia nowych oszczędności końcowego zużycia energii o co najmniej 1,5 procent rocznie w latach 2024–2030, w porównaniu z obecnymi 0,8 procent;
- Nowe krajowe cele redukcji emisji w sektorach transportu, rolnictwa, budownictwa;
- W systemie EU ETS uprawnienia będzie znikać coraz więcej darmowych uprawnień, szybciej, a państwa będą zobowiązane wydać 100 procent (do tej pory 50 procent) przychodów z ich sprzedaży na transformację energetyczną;
- Zmniejszenie emisji z obecnych sektorów EU ETS (handlu emisjami) o 61 procent do 2030 roku. Proponuje do tego roczną redukcję emisji na poziomie 4,2 procent (zamiast 2,2 procent rocznie w obecnym systemie);
- Zwiększenie wielkości Funduszu Modernizacyjnego o 2,5 procent uprawnień z całkowitej ilości dla krajów potrzebujących wsparcia, a więc w tym także Polski. Z funduszu mają być wykluczone inwestycje w paliwa kopalne.
- Opłatami za emisje w ramach EU ETS zostaną objęte nowe sektory: lotnictwo i sektor żeglugi;
- Zgodnie z planem 25 procent wpływów zasili Społeczny Fundusz Klimatyczny – 72,2 mld euro dla najuboższych na walkę z ubóstwem energetycznym, modernizacja.
- Wszystkie nowe samochody rejestrowane od 2035 roku będą bezemisyjne.

EU ETS

W ramach przedstawionego pakietu Komisja Europejska proponuje zwiększenie rocznego tempa redukcji emisji dwutlenku węgla z określonych sektorów gospodarki w oparciu o unijny system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS). Proponuje też stopniowe wycofywanie bezpłatnych uprawnień do emisji dla lotnictwa oraz dostosowanie do

światowego mechanizmu kompensacji i redukcji dwutlenku węgla dla lotnictwa międzynarodowego (CORSA) oraz włączenie do EU ETS emisji z żeglugi. Jednocześnie planowane jest ustalenie odrębnego systemu handlu uprawnieniami do emisji w odniesieniu do dystrybucji paliwa dla transportu drogowego i budynków. Komisja proponuje również zwiększenie środków na Fundusz Innowacyjności i Fundusz Modernizacyjny.

Komisja chce, by państwa członkowskie przeznaczały całość dochodów z handlu uprawnieniami do emisji na projekty związane z klimatem i energią. Specjalna część dochodów z nowego systemu dotyczącego transportu drogowego i budynków powinna łagodzić ewentualne skutki społeczne dla gospodarstw domowych, mikroprzedsiębiorstw i użytkowników transportu znajdujących się w trudnej sytuacji – podano także.

Pakiet propozycji legislacyjnych dotyczących pakietu klimatycznego Fit For 55 zakłada rewizję systemu handlu emisjami. Nowa propozycja charakteryzuje także cele inwestycyjne w ramach Funduszu Modernizacyjnego, nie traktuje gazu i energetyki jądrowej priorytetowo, ale dopuszcza możliwość finansowania. Jednak w innych punkcie propozycji dokumentu wskazano, że z Funduszu Modernizacyjnego nie będą mogły korzystać zakłady produkcji energii, które korzystają z paliw kopalnych.

Dyrektywa OZE

W dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii zostanie ustalony zwiększony poziom docelowy, zgodnie z którym 40 procent energii należy produkować ze źródeł odnawialnych do 2030 roku. Konkretnie wartości docelowe zostaną zaproponowane dla poszczególnych państw w odniesieniu do wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w transporcie, ogrzewaniu i chłodzeniu, budynkach i przemyśle. Zaostrzone zostaną kryteria zrównoważonego wykorzystania bioenergii, a wszelkie programy wsparcia dla bioenergii w państwach członkowskich należy

opracowywać w sposób zgodny z zasadą wykorzystania kaskadowego biomasy drzewnej.

Efektywność energetyczna

Jeśli chodzi o przepisy efektywności energetycznej, Komisja proponuje podwyższyć zobowiązania państw członkowskich do osiągnięcia rocznych oszczędności energii w zużyciu końcowym. Obecnie obowiązek wynosi 0,8 procent rocznie, ale wniosek ma zwiększyć ten wolumen do 1,5 procent od 2024 roku do 2030 roku.

Wniosek Komisji nie określa, które technologie należy stosować, ale wyznacza cele głównym sektorom gospodarki, przyczyniających się do popytu na energię: zwiększa cele odnawialne transportu (redukcja emisji gazów cieplarnianych o 13 procent), ogrzewania i chłodzenia (wiążący roczny wzrost o 1,1 punktu procentowego na poziomie krajowym), ustala cele orientacyjne przemysłu (1,1 punktu procentowego roczny wzrost zużycia energii ze źródeł odnawialnych) i budynków (co najmniej 49 procent udziału energii odnawialnej).

Lotnictwo i żegluga pod prężeniem ETS

Komisarz ds. transportu Adina Valean podkreśliła, że Komisja Europejska proponuje pakiety rozwiązań na rzecz transportu: ReFuelEU Aviation, i FuelEU Maritime. – Transport odpowiada obecnie za 29 procent emisji. Do 2050 roku chcemy ograniczyć emisje o 90 procent. Naszym celem jest także zwiększenie udziału paliw alternatywnych do pięciu procent w ciągu 10 lat – powiedziała Komisarz. Komisja zapowiedziała, że transport drogowy będzie objęty systemem handlu emisjami od 2026 roku.

Nowy Fundusz

W ramach nowego pakietu klimatycznego, Komisja Europejska proponuje powołać nowy Fundusz Społeczno-Klimatyczny. Jego budżet na lata 2025-2032 ma wynieść 72,2 mld euro. Polska ma być największym beneficjentem nowego instrumentu łagodzącego koszty transformacji.

Polska w latach 2025 -2032 w ramach tego Funduszu może otrzymać 12,7 mld euro, co stanowi 17,6 procent całego budżetu.

Uwagi Polski

Ministerstwo podkreśla, że wątpliwości budzą jednak kwestie dotyczące głębszego zaadresowania kwestii braku równowagi w ETS dla beneficjentów Funduszu Modernizacyjnego. – Obecnie proponowane rozwiązania w tym zakresie nie są wystarczające i dlatego będziemy kontynuowali rozmowy w tej sprawie z KE oraz innymi państwami członkowskimi – argumentuje resort.

Ministerstwo wyraża, także swoje wątpliwości wobec zasadności i skuteczności wprowadzenia systemu handlu uprawnieniami dla transportu i budynków. – Takie rozwiązanie, bez wprowadzenia odpowiednich mechanizmów zabezpieczających może uderzyć w najbardziej zagrożone grupy społeczne dotknięte ubóstwem energetycznym. Polska nie zgodzi się na żadne rozwiązanie, które będzie odbywało się kosztem najsłabszych grup społecznych – czytamy w komunikacie resortu. – Polska będzie szukać alternatywnych rozwiązań dla takiego systemu lub środków łagodzących skutki jego wprowadzenia – dodaje ministerstwo.

Komitet podkreśla, że transformacja energetyczna Polski jest konieczna, jednakże będzie wymagała znaczących nakładów inwestycyjnych, które według szacunków PKEE osiągną poziom 136 mld euro w perspektywie 2030 roku. – Ta kwota czterokrotnie przekracza łączną kwotę obecnie dostępnych krajowych oraz unijnych środków na dekarbonizację polskiej gospodarki i dlatego konieczne będzie dodatkowe wsparcie finansowe, by osiągnąć ambitne cele redukcyjne. Członkowie PKEE z zadowoleniem przyjmują zapowiedź Komisji Europejskiej mówiącą o przekierowaniu wszystkich przychodów z aukcji na działania związane z klimatem. Może to bowiem pomóc w przydzielaniu większych zasobów z budżetów państwowych na wdrażanie zwiększonych celów unijnych. Jednakże zwracamy uwagę, iż takie zasoby krajowe i tak nie będą wystarczające do

sfinansowania całego kosztu realizacji nowych celów klimatycznych – pisze PKEE.

daniem Remigiusza Nowakowskiego, prezesa Dolnośląskiego Instytutu Studiów Energetycznych (DISE). Wydaje się, że Polska nie powinna zwlekać z przyjęciem celu neutralności klimatycznej UE do 2050, ale w zamian wynegocjować proporcjonalnie większe środki finansowe na transformację energetyczną w porównaniu do innych państw UE, co uzasadnia nasz miks energetyczny oparty wciąż w ok. 70 procent na węglu.

Zdaniem Forum Energii transporcie i ciepłownictwie nowy pakiet oznacza konieczność zwiększenia wysiłku wkładanego w wytwarzanie i wykorzystanie biometanu i zielonego wodoru. Z kolei dla technologii rozproszonych kluczowa będzie komplementarna rozbudowa sieci i magazynów. Duże ograniczenia obejmą wykorzystanie biomasy (szczególnie leśnej), co może wpłynąć na strategię inwestycyjne w ciepłownictwie i elektroenergetyce.